

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 62 0 Ps 009398 22 Rev
Banjaluka, 05.4.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednik vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja T. d.o.o. S., koga zastupa punomoćnik D.A., advokat iz S., protiv tuženog N. a.d. T. - u stečaju, koga zastupa punomoćnik D.Š., advokat iz T., radi utvrđenja, vrijednost predmeta spora: 182.357,74 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 62 0 Ps 009398 21 Pž 3 od 11.11.2021. godine, na sjednici održanoj dana 05.4.2022. godine donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Objasnenje

Presudom Okružnog privrednog suda u Trebinju broj: 62 0 Ps 009398 20 Ps 4 od 30.6.2021. godine, odbijen je zahtjev tužitelja da se utvrdi da je osnovano njegovo potraživanje prijavljeno u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženim, u iznosu od 182.357,74 KM, sa kamatom od 02.12.2009. godine do dana otvaranja stečaja i da se uvrsti u tabelu priznatih potraživanja.

Presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 62 0 Ps 009398 21 Pž 3 od 11.11.2021. godine, žalba tužitelja je djelimično usvojena i prvostepena presuda preinačena tako da je utvrđeno da je osnovano potraživanje tužitelja prijavljeno u stečajnom postupku nad tuženim, u iznosu od 182.357,74 KM, što je tuženi dužan priznati te je naloženo stečajnom upravniku da ovo potraživanje uvrsti u tabelu potraživanja u opšti isplatni red. Preko utvrđenog iznosa zahtjev tužitelja (koji se odnosio na kamatu) je odbijen, kao neosnovan. Obavezan je tuženi da tužitelju, na ime troškova postupka, isplati iznos od 14.123,00 KM, a preko ovog iznosa zahtjev je odbijen.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se osporena presuda preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev u cjelini i tužitelj obaveže da mu naknadi troškove postupka.

Tužitelj nije odgovorio na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se utvrdi da je osnovano njegovo potraživanje koje je prijavljeno u stečajnom postupku koji je otvoren nad tuženim, a osporeno od strane stečajnog upravnika.

Raspravljajući o stavljenom zahtjevu prvostepeni sud je utvrdio da su parnične stranke dana 21.9.2009. godine zaključile ugovor o izvođenju podopolagačkih radova na novom objektu bolnice u N. - tuženi u svojstvu poslodavca, a tužitelj u svojstvu izvođača radova; da su ugovorili vrijednost radova u iznosu od 157.410,00 KM bez PDV; da je tužitelj, po završetku radova, sačinio okončanu situaciju broj: ... od 23.11.2009. godine, na iznos od 182.357,74 KM (ugovoreni iznos sa PDV); da tuženi taj iznos nije platio; da je tužbom od 19.11.2012. godine tužitelj pokrenuo ovaj spor, koji je prekinut rješenjem od 11.7.2013. godine, jer je nad tuženim pred Okružnim privrednim sudom u Trebinju, u predmetu broj: ... otvoren stečajni postupak, dana 17.6.2013. godine; da je tužitelj u tom stečajnom postupku prijavio potraživanje u iznosu od 182.357,74 KM, koje je na ispitnom ročištu, održanom 01.11.2013. godine, osporio stečajni upravnik, uz obrazloženje da o tom potraživanju teče parnični postupak; da je po zahtjevu tužitelja od 14.6.2019. godine nastavljen parnični postupak; da je finansiranje izgradnje nove bolnice u N. vršeno iz Fonda M.L.; da je posao izgradnje te bolnice preuzeo tuženi i da je angažovao tužitelja, kao i mnoge druge firme, kao podizvođača.

Kod činjenice da tužitelj nije stavio prijedlog za nastavak prekinutog postupka, u roku od 30 dana od dana kada je stečajni upravnik osporio njegovo potraživanje, prvostepeni sud nalazi da je izgubio pravo da zahtjeva utvrđenje osnovanosti predmetnog potraživanja u parnici, slijedom čega, pozivom na odredbu člana 120. Zakona o stečajnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj: 26/10 – Prečišćeni tekst), i odredbu člana 174. stav 3. Zakona o stečaju („Službeni glasnik RS“ broj: 16/16) odbija tužbeni zahtjev.

Nalazeći da je za razrješenje pitanja blagovremenosti podnošenja prijedloga za nastavak postupka mjerodavan Zakon o stečajnom postupku na osnovu kojeg je otvoren stečajni postupak nad tuženim, kojim nije bio propisan rok za stavljanje prijedloga za nastavak postupka prekinutog zbog otvaranja stečaja, a ne Zakon o stečaju iz 2016. godine i da tuženi nije osporio da je tužitelj obavio posao na čije izvršenje se obavezao ugovorom o izvođenju podopolagačkih radova od 21.9.2009. godine niti vrijednost izvedenih radova i da tu vrijednost nije platio, te da se radi o ugovoru o djelu iz odredbe člana 600. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89 te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, dalje ZOO) – drugostepeni sud usvaja žalbu tužitelja i sudi kao u izreci svoje presude, odbijajući samo zahtjev za utvrđenje osnovanosti potraživanja po osnovu tražene kamate, uz obrazloženje da potraživanje u ovom dijelu nije bilo prijavljeno u stečajnom postupku.

Drugostepena odluka je pravilna.

Nije pogriješio drugostepeni sud kada kaže da se u razrješenju ove pravne stvari ima primijeniti Zakon o stečajnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj: 67/02, 77/02, 38/03, 96/03, 68/07, 12/10, 16/10 i 26/10 – u daljem tekstu: ZSP), koji je bio u primjeni u vrijeme otvaranja stečajnog postupka nad tuženim, što se ne spori ni navodima revizije. Ovo zato jer je odredbom člana 293. stav 1. Zakona o stečaju koji je sada na snazi, propisano da će se stečajni postupci pokrenuti prije stupanja na snagu tog zakona, okončati po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme njihovog pokretanja.

Prema odredbi člana 115. ZSP stečajni povjerilac je, u slučaju da stečajni upravnik na ispitnom ročištu ospori njegovo potraživanje, bio dužan da u roku od 30 dana, računajući od dana održavanja ispitnog ročišta, pokrene parnicu radi utvrđenja osporenog potraživanja, jer bi se u protivnom smatralo da se odrekao prava na pokretanje parnice. Otvaranjem stečajnog postupka saglasno odredbi člana 55. stav 1. ZSP prekidaju se sudski postupci i postupci pred arbitražama ukoliko se odnose na stečajnu masu (kako je urađeno i u ovom predmetu, rješenjem o prekidu postupka od 11.7.2013. godine). Pravne sporove koji teku u vrijeme otvaranja stečajnog postupka i u kojima je stečajni dužnik tuženi, može preuzeti i stečajni upravnik i protivna stranka (povjerilac, odnosno tužitelj), s tim da povjerilac sporove koji se odnose na stečajna potraživanja može nastaviti tek ako stečajni upravnik na ročištu za ispitivanje ta potraživanja ospori (stav 3. i 4. člana 55. ZSP).

Proizlazi da ni jednom od navedenih odredbi, a ni nekim drugim odredbama ZSP, nije propisan rok u kojem stečajni povjerilac mora podnijeti prijedlog za nastavak ranije započetog postupka, pa posljedično tome ni sankcija zbog nepodnošenja prijedloga za nastavak postupka u određenom roku.

Odredbama Zakona o stečaju, koji je sada na snazi, jeste propisan taj rok, ali iz naprijed objašnjenih razloga, bez obzira na sve razloge koje navodi revident (u kojim se revizija gotovo iscrpljuje), njegovoj primjeni nema mjesta u ovom postupku.

Nije drugostepeni sud pogriješio ni kada je – na temelju izvedenih materijalnih dokaza, činjenice da tuženi nije osporio navode tužitelja da je izveo sve ugovorene radove, niti njihovu vrijednost, te opštepoznate činjenice, da je bolnica u N. sagrađena i da se koristi – zaključio da je tužitelj ispunio svoje obaveze pružene ugovorom o djelu (član 600. ZOO), pa da je i tuženi dužan ispuniti svoje obaveze plaćanjem ugovorene cijene (član 262. ZOO), na osnovu čega je, jer stečajni povjerioci mogu svoja potraživanja prema stečajnom dužniku ostvarivati samo u stečajnom postupku (član 56. ZSP), djelimično usvojio zahtjev tužitelja, kao u izreci svoje odluke.

S obzirom na provedene dokaze (koje je ponudio samo tužitelj u prilog svojih tvrdnji) i na osnovu njih utvrđeno činjenično stanje, koje se saglasno odredbi člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 u daljem tekstu ZPP) ne može pobijati u revizionom postupku, neosnovano se u reviziji ističe da „Tužilac nije, u cjelini gledano, učinio izvjesnim uredno izvršenje svoje obaveze, a činjenica da je bolnica u N. završena i da radi ni najmanje ne može nadomjestiti manjak dokaza na tužilačkoj strani, iz prostog razloga što je sporne radove mogao u međuvremenu izvršiti bilo ko“ Prije svega, treba reći da nema „spornih radova“ koje tuženi spominje tek u reviziji. Tokom postupka tuženi nije ni na koji način prigovarao ili ukazao da ugovorene radove tužitelj nije izveo, pa nije bilo potrebe posebno dokazivati tu činjenicu. Štaviše, u jednoj fazi postupka tuženi je čak priznao tužbeni zahtjev temeljem čega je bila donesena i presuda na osnovu priznanja od 12.10.2020. godine, koja je u žalbenom postupku ukinuta iz razloga što se, budući da je nad tuženim otvoren stečajni postupak (slijedom čega se potraživanje tužitelja može ostvariti samo u tom postupku), zahtjev može postaviti samo u deklarativnoj formi (za utvrđenje da je potraživanje osnovano) a ne u kondemnatornoj formi (da se obaveže stečajni dužnik na isplatu traženog potraživanja), kako je glasila izreka presude na osnovu priznanja. Ni u reviziji tuženi ne tvrdi da je podopolagačke radove na bolnici izveo neko treći, nego to predstavlja kao mogućnost, o kojoj uopšte nije bilo riječi u toku postupka, pa ni ovaj navod nije od uticaja na rješenje spornog odnosa. Takođe je teško zamisliti (na čemu insistira tuženi, u prilog tvrdnji da tužitelj nije dokazao da je izveo ugovorene radove) da „bolnica radi i u uslovima potpunog izostanka podopolagačkih radova“, pa su i takve tvrdnje, koje nisu isticane tokom postupka, lišene svakog razumnog osnova.

Iz navedenih razloga valjalo je reviziju odbiti, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić